

ПРОЕКТ

ПОЛОЖЕННЯ

про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького

1. Загальні положення

1.1. Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького (далі – Університет) встановлює політику – систему принципів і процедур управління в Університеті системою якості вищої освіти та її інституційну структуру.

1.2. Політика Університету в забезпеченні якості вищої освіти спрямована на досягнення відповідності умов провадження освітньої діяльності та результатів навчання вимогам законодавства України та стандартам вищої освіти, професійним та/або міжнародним стандартам (за наявності), а також потребам зацікавлених сторін і суспільства, формується відповідно до Стратегії і Концепції розвитку Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького та на основі Стандартів і рекомендацій якості в європейському просторі вищої освіти (ESG) (Єреван, травень 2015 р.), Концепції забезпечення якості вищої освіти України (за результатами проекту Tempus «Trust», «Національна система забезпечення якості і взаємної довіри в системі вищої освіти України», 2014 р.), враховує кращі національні і міжнародні інституційні практики.

1.3. Ефективність політики управління системою якості вищої освіти в

Університеті забезпечується оптимальним розподілом повноважень, відповідальності всіх структурних підрозділів і співробітників та прозорістю прийняття обґрунтованих ефективних управлінських рішень по досягненню запланованих результатів, координацією дій всіх учасників освітнього процесу, визначеністю процедур контролю та моніторингу виконання конкретних задач по досягненню якості викладання, навчання, наукової діяльності; взаємодією структурних підрозділів Університету та учасників освітнього процесу між собою та зовнішніми стейкхолдерами, освітніми, науковими та виробничими партнерами в Україні та закордоном.

1.4. Положення розроблено відповідно до чинного законодавства України на основі законів України «Про освіту» № 2145-VIII від 05.09.2017 року (зі змінами), «Про вищу освіту» № 1556-VII від 01.07.2014 року (зі змінами) та нормативно-правових актів Міністерства освіти і науки України, прийнятих відповідно до цих документів, Концепції забезпечення якості вищої освіти України (за результатами проекту Tempus «Trust», 2014 р.), Стандартів і рекомендацій якості в європейському просторі вищої освіти (ESG) (Єреван, травень 2015 р.), Рекомендацій Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (затверджених рішенням Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти протоколом № 6 від 26 червня 2019 року).

1.5. Положення узгоджено з Настановою з якості в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького та Політикою у сфері якості в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького.

2. Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

2.1. Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Університеті ґрунтується на наступних принципах: відповідальності за якість вищої освіти та її забезпечення; відповідності європейським і національним стандартам; зацікавленості всіх учасників освітнього процесу у високій якості вищої освіти відповідно до потреб роботодавців, а також суспільства в цілому;

довіри всіх учасників освітнього процесу, прозорості, неупередженості та достовірності інформації; академічної чесності і свободи, неприйнятності будь-яким проявам нетолерантності чи дискримінації щодо учасників освітнього процесу; інтернаціоналізації діяльності, відкритості до нових знань та критики, залучення зовнішніх сторін до експертизи якості освіти в Університеті.

2.2. Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти Університету передбачає сукупність організаційних структур, процедур, процесів, а також визначеність сфер відповідальності та повноважень, які забезпечують загальне управління якістю вищої освіти і постійне вдосконалення якості освітніх програм і освітньої діяльності Університету.

2.3. Процедури системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти:

- Організація інституційної системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти;
- Реалізація політики Університету щодо забезпечення якості освітніх послуг, практична реалізація внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності Університету;
- Вдосконалення системи забезпечення якості освітньої діяльності, визначення системи кількісно-якісних показників діяльності Університету згідно з європейськими стандартами якості, пріоритетами національних та міжнародних рейтингів закладів вищої освіти;
- Розроблення та/або впровадження в освітній процес нормативних документів (внутрішніх нормативних документів та наказів, розпоряджень МОН України тощо), що регламентують питання, пов'язані з якістю освітньої діяльності та вищої освіти.
- Узагальнення й аналіз результатів діяльності структурних підрозділів Університету із забезпечення якості освітньої діяльності, формування культури якості і системи відповідальності всіх структурних підрозділів та співробітників за забезпечення якості,
- Забезпечення дотримання академічної доброчесності співробітниками та здобувачами вищої освіти, дотримання політики «нульової толерантності» до

проявів академічної недоброчесності;

- Координація роботи з періодичного перегляду освітніх програм, відповідно до стандартів вищої освіти в Україні, особливостей забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти та підготовка відповідних матеріалів для розгляду на Вченій раді Університету;

- Забезпечення можливостей формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти;

- Організація залучення здобувачів вищої освіти, випускників та роботодавців до забезпечення якості освіти;

- Організація системи професійного розвитку, підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;

- Систематичне рейтингування здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників, оприлюднення результатів на офіційному веб-сайті;

- Моніторинг забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу;

- Забезпечення наявності функціональних інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;

- Інтеграція освіти і науки;

- Надання консультативної та методичної допомоги учасникам освітнього процесу з питань забезпечення якості освіти, організація та проведення науково-методичних заходів (семінарів, тренінгів, круглих столів) з актуальних питань забезпечення якості освітньої діяльності, впровадження освітніх інновацій;

- Контроль виконання Указів Президента, Постанов та рішень Кабінету Міністрів України, наказів та розпоряджень Міністерства освіти і науки України, Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, Вченої ради Університету з питань запровадження та моніторингу освітніх програм підготовки здобувачів вищої освіти, ліцензування та акредитації освітньої діяльності Університету, забезпечення якості освіти.

- Забезпечення публічності інформації про функціонування системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та діяльність структурних

підрозділів, які задіяні в її реалізації;

2.4. Основні процеси системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти:

2.4.1. Проектування і формулювання цілей, структури та змісту освітніх програм (далі – ОП), їх моніторинг та періодичний перегляд: дотримання відповідності ОП стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за його наявності) або дескрипторам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня, наявність взаємозв'язку із місією і стратегією Університету, урахування тенденцій розвитку спеціальності, галузі, ринку праці, регіонального контексту та досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних відповідних ОП; залучення стейкхолдерів до формулювання цілей та програмних результатів навчання; відповідність обсягів (загальної кількості ЄКТС та співвіднесення фактичного навантаження здобувачів освіти та обсягу ОП/окремих освітніх компонентів у кредитах ЄКТС), структури (послідовність та зв'язки між собою освітніх компонентів) ОП її цілям, програмним результатам і предметній сфері; можливість формування індивідуальних освітніх траєкторій здобувачами вищої освіти; достатність практичної складової ОП, забезпечення набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills); визначеність і дотримання процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП; залучення здобувачів вищої освіти, випускників та роботодавців до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості;

2.4.2. Вступ на освітні програми та визнання результатів навчання: визначеність правил прийому на навчання, у тому числі у розрізі кожної ОП, та оприлюднення їх на офіційному веб-сайті Університету; забезпечення чітких і зрозумілих процедур прийому, відсутність дискримінаційних положень; процедур визнання результатів навчання, здобутих в інших ЗВО, а також результатів навчання, отриманих у неформальній освіті;

2.4.3. Навчання і викладання за освітніми програмами: забезпечення відповідності методів навчання і викладання програмним результатам навчання

ОП та концепту студентоцентрованості; доступність, зрозумілість і своєчасність надання здобувачам вищої освіти інформації про освітній процес; поєднання навчання і досліджень під час освітнього процесу; оновлення науково-педагогічними працівниками змісту освіти на основі найновіших досягнень і сучасних практик у відповідній галузі, здійснення навчання, викладання і наукових досліджень відповідно до політики інтернаціоналізації освітньої діяльності;

2.4.4. Досягнення програмних результатів ОП та дотримання академічної доброчесності: наявність чітких, зрозумілих, валідних і заздалегідь оприлюднених вимог щодо поточного, періодичного та підсумкового контролю (семестрового контролю, атестації); відповідність форм атестації стандарту вищої освіти; дотримання процедурних аспектів проведення контрольних заходів; забезпечення об'єктивності екзаменаторів, наявність процедур оскарження результатів контрольних заходів та їх повторного проходження; наявність дієвої системи забезпечення академічної доброчесності, у тому числі через здійснення моніторингу дотримання академічної доброчесності, проведення заходів із популяризації академічної доброчесності серед учасників освітнього процесу;

2.4.5. Кадрове забезпечення, організація конкурсного добору науково-педагогічних працівників, система професійного розвитку науково-педагогічних працівників: відповідність академічної або професійної кваліфікації науково-педагогічних працівників тим дисциплінам, які вони викладають; відповідність напрямів досліджень наукових керівників та наукової діяльності аспірантів; врахування академічної або професійної кваліфікації науково-педагогічних працівників під час конкурсного добору; наявність практики залучення роботодавців до освітнього процесу; наявність системи професійного розвитку науково-педагогічних працівників та системи стимулювання викладацької майстерності;

2.4.6. Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності: наявність і достатність матеріально-технічних ресурсів для викладання конкретних

дисциплін, включених до ОП; наявність і достатність навчально-методичного супроводу освітніх компонентів ОП, інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладання та наукової діяльності в межах ОП; створення безпечного для життя і здоров'я учасників освітнього процесу середовища; налагодженість взаємодії структур Університету з питань забезпечення освітньої діяльності і підтримки здобувачів вищої освіти у контексті питань, що безпосередньо стосуються організації навчання і викладання; створення умов для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами; наявність політики і процедур вирішення конфліктних ситуацій;

2.4.7. Забезпечення інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом, публічності та прозорості інформації: наявність, доступність і практика застосування внутрішніх нормативно-правових актів, які регламентують права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу, оприлюднення на веб-сайті Університету інформації про ОП та іншої інформації, яка підлягає оприлюдненню згідно законодавства.

3. Інституційна структура системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

3.1. Забезпечення якості вищої освіти в Університеті покладається на керівництво і структурні підрозділи Університету.

3.2. Участь структурних підрозділів у системі внутрішнього забезпечення якості вищої освіти визначено відповідними Положеннями.

3.2. Відповідальність за забезпечення функціонування системи внутрішнього забезпечення якості покладається на ректора Університету.

3.3. Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти Університету має наступну структуру (додаток 1):

3.3.1. Ректор Університету та структури, які безпосередньо йому підпорядковуються:

- приймальна комісія,

- уповноважений з антикорупційної діяльності,
- провідний юрисконсульт,
- відділ охорони праці,
- підрозділ цивільного захисту,
- відділ ЄДЕБО,
- психологічний центр;
- відділ з організаційно-виховної роботи та професійної орієнтації молоді (куратор з організаційно-виховної роботи зі студентською молоддю, куратор з національно-патріотичного виховання зі студентською молоддю;
- комісія із запобігання, попередження та протидію булінгу (цькуванню), дискримінації та сексуальним домаганням.

3.3.2. Вчена рада Університету через функції, визначені Законом України «Про вищу освіту», а також додатково через:

- Комісію з експертизи якості освітніх програм спеціальностей,
- Комісію з питань академічної доброчесності та запобігання плагіату в освітній діяльності,
- Комісію з розвитку іншомовної освіти та інші комісії, які створюються при Вченій раді.

3.3.3. Наглядова Рада, склад та функції якої визначаються Законом України «Про вищу освіту»;

3.3.4. Перший проректор та структури, які безпосередньо йому підпорядковуються:

- науково-методична рада,
- навчальний відділ,
- центр освітніх дистанційних технологій,
- центр ІТ-технологій та комп'ютерного дизайну,
- відділ підвищення кваліфікації;
- бібліотека.

3.3.5. Проректор із наукової роботи та структури, які безпосередньо йому підпорядковуються:

- відділ аспірантури і докторантури;
- відділ міжнародних зв'язків;
- відділ наукової роботи студентів;
- Рада молодих вчених;
- науково-технічна рада;
- центр трансферу технологій.

3.3.6. Проректор із заочної форми навчання та структури, які безпосередньо йому підпорядковуються:

- заочний відділ;
- асоціація випускників.

3.3.6. Спеціалізовані Центри системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти Університету, повноваження яких визначені окремими Положеннями:

- Центр експертизи та моніторингу якості освітнього процесу;
- Центр роботи з гарантами освітніх програм;
- Центр соціологічних досліджень.

3.3.7. Кафедри, інститут/факультети та особи, які безпосередньо є їх співробітниками:

- куратор ECTS,
- гарант освітньої програми.

3.3.8. Студентське самоврядування відповідно до Положення про участь здобувачів вищої освіти у забезпеченні якості освіти у МДПУ, включаючи студентського гаранта освітньої програми.

3.3. Розподіл основних функціональних обов'язків структурних підрозділів університету у внутрішній системі забезпечення якості наведений у Додатку 2 до цього Положення.

4. Прикінцеві положення

4.1. Це Положення набуває чинності після його ухвалення Вченою радою Університету та затвердження наказом ректора.

4.2. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться за рішенням Вченої ради Університету й затверджуються наказом ректора.

Виконавець

О.О. Прокоф'єва

Провідний юрисконсульт

А.Є. Єрмак

Розподіл функціональних обов'язків структурних підрозділів
університету у внутрішній системі забезпечення якості

Види діяльності	Складові діяльності	Структури
ОРГАНІЗАЦІЙНА	<p>Планування</p> <p>Забезпечення вертикальної та горизонтальної координації робіт та видів діяльності</p> <p>Розробка положень, інструкцій, методичних рекомендацій тощо</p>	<p>Комісія Вченої ради з експертизи якості освітніх програм спеціальностей</p> <p>Центр експертизи та моніторингу якості освітнього процесу</p> <p>Комісія Вченої ради з питань академічної доброчесності та запобігання плагіату в освітній діяльності</p> <p>Комісія Вченої ради з розвитку іншомовної освіти</p> <p>Центр роботи з гарантами</p> <p>Науково-методична рада</p> <p>Відділ міжнародних зв'язків</p> <p>Центр освітніх дистанційних технологій</p> <p>Центр ІТ-технологій та комп'ютерного дизайну</p>
	<p>Забезпечення працездатності технічних засобів навчання</p>	<p>Центр освітніх дистанційних технологій</p>
	<p>Розміщення інформації на головному сайті та робота над його вдосконаленням</p>	<p>Центр ІТ-технологій та комп'ютерного дизайну</p>

МОНІТОРИНГОВА	Якості кадрового забезпечення	Центр експертизи та моніторингу якості освітнього процесу Центр роботи з гарантами
	Навчально-методичного забезпечення	Науково-методична рада
	Рівень викладання освітніх компонентів	Науково-методична рада
	Дотримання академічної доброчесності	Комісія Вченої ради з питань академічної доброчесності та запобігання плагіату в освітній діяльності
	Результатів освітнього процесу	Навчальний відділ
	Оновлення ОП	Комісія Вченої ради з експертизи якості освітніх програм спеціальностей
	Реалізація ОП	Комісія Вченої ради з експертизи якості освітніх програм спеціальностей Центр роботи з гарантами Центр експертизи та моніторингу якості освітнього процесу
	Залучення стейкхолдерів до освітнього процесу	Центр експертизи та моніторингу якості освітнього процесу Центр роботи з гарантами
	Процедури вільного вибору освітніх компонентів здобувачами вищої освіти	Навчальний відділ
	Вирішення конфліктних ситуацій	Комісія із запобігання, попередження та протидію булінгу (цькування), дискримінації та сексуальним домаганням

		Уповноважений з антикорупційної діяльності Провідний юристконсульт
	Дотримання об'єктивності оцінювання під час екзаменів, заліків	Навчальний відділ
	Академічна мобільність (зарахування кредитів)	Навчальний відділ Відділ міжнародних зв'язків
	Неформальна освіта (зарахування кредитів)	Центр експертизи та моніторингу якості освітнього процесу Центр роботи з гарантами ОП
	Готовність здобувачів вищої освіти до складання ЗНО для вступу до магістратури	Комісія Вченої ради з розвитку іншомовної освіти
МЕТОДИЧНО-КОНСУЛЬТАТИВНА	Семінари Тренінги Майстер-класи Розробка методичних рекомендацій	Науково-методична рада Комісія Вченої ради з експертизи якості освітніх програм спеціальностей Центр експертизи та моніторингу якості освітнього процесу Комісія Вченої ради з питань академічної доброчесності та запобігання плагіату в освітній діяльності Центр роботи з гарантами ОП Відділ міжнародних зв'язків Навчальний відділ

ЕКСПЕРТНО- ДІАГНОСТИЧНА	Відповідність ОП стандартам (за наявності), НРК	Комісія з експертизи якості освітніх програм спеціальностей Центр роботи з гарантами Центр експертизи та моніторингу якості освітнього процесу
	Якість матеріалів звіту- самоаналізу ОП	Центр експертизи та моніторингу якості освітнього процесу Центр роботи з гарантами
	Відповідність силабусів вимогам Університету	Науково-методична рада
АНАЛІТИЧНА	Аналіз, інтерпретація результатів, визначення стану, виявлення проблем: обговорення на засіданнях відповідного структурного підрозділу, виступи на засіданнях ректорату, Вченої ради університету, підготовка рекомендацій і проектів рішень	Науково-методична рада Комісія з експертизи якості освітніх програм спеціальностей Центр експертизи та моніторингу якості освітнього процесу Комісія Вченої ради з питань академічної доброчесності та запобігання плагіату в освітній діяльності Центр роботи з гарантами ОП Навчальний відділ
ІНФОРМАЦІЙНА	Оприлюднення результатів анкетувань із якості освітньої діяльності	Центр експертизи та моніторингу якості освітнього процесу Центр соціологічних досліджень
	Оприлюднення результатів анкетувань із якості ОП	Комісія Вченої ради з експертизи якості освітніх програм спеціальностей

	Рейтинг здобувачів вищої освіти	Навчальний відділ Стипендіальні комісії
	Рейтинг НПП	Рейтингова комісія з питань оцінювання результативності професійної діяльності та професійної активності науково-педагогічних працівників
	Оприлюднення результатів діяльності	<p>Комісія з експертизи якості освітніх програм спеціальностей</p> <p>Центр експертизи та моніторингу якості освітнього процесу</p> <p>Комісія Вченої ради з питань академічної доброчесності та запобігання плагіату в освітній діяльності</p> <p>Комісія Вченої ради з розвитку іншомовної освіти</p> <p>Центр роботи з гарантами</p> <p>Навчальний відділ</p> <p>Відділ міжнародних зв'язків</p> <p>Науково-методична рада</p> <p>Центр освітніх дистанційних технологій</p> <p>Центр ІТ-технологій та комп'ютерного дизайну</p>